

Victorialaan 1 b-g | 5213 JG 's-Hertogenbosch
Gildekamp 8 | 5431 SP Cuijk
Postbus 88 | 5430 AB Cuijk
(0485) 338 300
info@odbn.nl | www.odbn.nl

De Nederlandse vereniging tot
bescherming van Dieren
Mevrouw N. Kramer
Doornakkersweg 51
5642 MP EINDHOVEN

Datum	Ons kenmerk	Telefoonnummer	Contactpersoon
12 oktober 2018	Z/077525	(0485) 729134	De heer H. Kars
Bijlage(n)	Uw kenmerk	Registratienummer	Onderwerp
1 (besluit)	-	HVN	Wet natuurbescherming, ontheffing fauna, terugplaatsen verwilderde katten door Dierenbescherming

Geachte mevrouw Kramer,

De aanvraag

Op 23 juli 2018 heeft u namens De Nederlandse Vereniging tot bescherming van Dieren (hierna DB) te Eindhoven, een aanvraag ingediend voor een ontheffing voor het vangen en terugplaatsen van verwilderde katten in bebouwd gebied volgens de Trap, Neuter, Release methode (hierna:TNR methode).

Onderbouwing aanvraag

In het kader van overlastbestrijding van verwilderde katten worden deze gevangen, geneutraliseerd en weer losgelaten.

Belangrijk hierbij is te vermelden dat de DB katten via de TNR niet uitplaatst in de "vrije natuur", maar terugplaatst op de zelfde locatie binnen de bebouwde kom. De TNR methode van de DB verloopt via een gedragscode. Deze beschrijft ook waar wel en niet gevangen en teruggeplaatst mag worden. Het gaat hierbij dus altijd om bebouwd gebied. Als tijdens dat proces blijkt dat een dier sociaal genoeg is, dan wordt het dier niet teruggeplaatst maar bemiddeld naar een nieuwe huissituatie. De gedragscode is een integraal onderdeel van de af te geven ontheffing.

De DB onttrekt dieren tijdelijk aan hun leefomgeving, neutraliseert ze en plaatst ze dan terug in dezelfde leefomgeving. Het gaat dan ook niet om het uitzetten maar meer om het tijdelijk onttrekken. Voor de periode 2017 -2018 is door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant een gelijksoortige vergunning, als nu is aangevraagd, verleend aan de DB.

Het wettelijk kader en beleidskader

De Wet natuurbescherming

Gedeputeerde Staten kunnen op grond van artikel 3.34, derde lid, van de Wet natuurbescherming (Hierna: Wnb) ontheffing verlenen van het verbod als bedoeld in artikel 3.34, eerste lid, Wnb voor het uitzetten van dieren.

Nota Faunabeheer

Op 18 april 2017 hebben wij de Nota faunabeheer Noord-Brabant vastgesteld. Hierin hebben wij ten aanzien van verwilderde katten het volgende opgenomen:

“In principe zijn exoten en verwilderde dieren niet beschermd onder de Wnb. Desondanks zal voor de bestrijding of het beheer van (invasieve) exoten en verwilderde diersoorten toch besluitvorming door GS nodig zijn en blijven. Dit indien voor de bestrijding of het beheer, de inzet van handelingen of middelen nodig is die enkel gereguleerd kan worden via de Wnb.

GS voeren als beleid dat exoten en verwilderde dieren niet thuishoren in de Brabantse natuur. Het opzettelijk loslaten of laten ontsnappen van dieren of het niet de benodigde zorg bieden aan gedomesticeerde dieren waardoor deze zich uiteindelijk in de natuur vestigen en verwilderen, is in principe ongewenst en niet toegestaan. Indien diersoorten (maar ook plantensoorten) in de natuurlijke omgeving worden aangetroffen, waarbij voldoende zeker is dat deze geen (wettelijk) eigenaar hebben of niet onder de zorg van een eigenaar vallen, dan dienen deze soorten bij voorkeur direct uit de natuurlijke omgeving te worden verwijderd. Dit is echter niet altijd mogelijk.

Veel soorten (en dan vooral diersoorten) zijn prima in staat om in een natuurlijke omgeving te overleven en zelfs te vermenigvuldigen. Dit kan tot risico's leiden voor de inheemse natuur, maar ook tot schade aan economische belangen, waaronder landbouw, visserij, openbare veiligheid, etc. GS hanteren de beleidslijn dat voor soorten waarvan voldoende aannemelijk is dat deze zijn te beschouwen als 'exoot' of 'verwilderd', er een opdracht zal worden verleend om deze dieren met de daartoe geschikt geachte (en wettelijk toegestane) middelen te bestrijden. Een uitzondering hierop is vooralsnog de verwilderde kat. Bij motie van PS is de eerder verleende aanwijzing voor afschot ingetrokken.

Het provinciale beleid met betrekking (invasieve) exoten en verwilderde dieren zal nog nader worden uitgewerkt. Het provinciale Platform Invasieve Exoten zal hiertoe een lijst vaststellen van regionale exoten die problemen veroorzaken aan eerder genoemde belangen.

Vooruitlopend hierop zullen GS wel onder strikte voorwaarden ontheffing verlenen aan de Dierenbescherming om gevangen en gesteriliseerde zwervkatten, als onderdeel van de TNR (trap, neuter en return) methode, weer uit te zetten. Vanwege het feit dat met betrekking tot dit onderwerp, nieuw beleid in ontwikkeling is, achten wij het wenselijk om een ontheffing voor de periode van één jaar te verlenen.”

Op 24 mei 2017 hebben wij goedkeuring verleend aan het door de FBE ingediende faunabeheerplan. Hierin is, voor verwilderde katten het volgende opgenomen:

“Verwilderde katten (onwenselijke predatie door een niet inheemse soort) en verwilderde duiven (schade aan gewassen en verspreiden van ziektes) zijn reeds door de provincie aangewezen. Dit zijn ook duidelijk aparte soorten. Gezien het feit dat deze soorten reeds zijn aangewezen zal hier verder niet inhoudelijk op in gegaan worden. Wel zijn zij opgenomen omdat er een meldingsplicht is afgegeven door de provincie.”

Overwegingen

De provincie is het bevoegd gezag voor het afgeven van een ontheffing in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna.

Het terugzetten van verwilderde katten heeft tot doel om op de langere termijn de druk op in het wild levende beschermde soorten, zoals zangvogels en bodembroeders te verminderen.

Doordat teruggeplaatste katten niet meer voor nageslacht kunnen zorgen, zal de druk van de populatie verwilderde katten afnemen ten opzichte van de oude situatie.

De gecastreerde en gesteriliseerde verwilderde katten bezetten bovendien territoria die anders ingenomen kunnen worden door 'nieuwe' verwilderde katten. Gelet hierop kan het vangen en terugplaatsen van de verwilderde katten volgens de TNR methode worden gezien als de beste oplossing om het probleem van verwilderde katten beheersbaar te houden.

Het beleid van de Dierenbescherming is erop gericht om verwilderde katten, niet zijnde de wilde kat (*Felis sylvestris*) welke valt onder het beschermingsregime voor habitatrichtlijnsoorten, te vangen, steriel te maken en terug te plaatsen. Deze methode is volgens de DB, de meest effectieve en diervriendelijke, om zowel overlast als dierenleed te bestrijden. Sinds 1980 propageert de Dierenbescherming deze methode die ontleend is aan de Engelse bioloog Roger Tabor. Wanneer katten in een populatie niet gedood maar gevangen worden (*trap*) en vervolgens gecastreerd (*neuter*) en weer teruggezet (*return*) draagt dit volgens de DB bij aan de inperking van de overlast en het welzijn van de dieren. De DB heeft inmiddels al tientallen jaren goede ervaring met deze methode. Op basis van de rapportage door de DB over de door Gedeputeerde Staten verleende ontheffing met zaaknummer Z/050576, voor het terugplaatsen van verwilderde katten, kan gesteld worden dat de methode effectief is. Op grond van de vorige ontheffing zijn 999 katten gevangen, waarvan er weer 403 zijn teruggeplaatst. Dit houdt in dat er een beperking van 60% van de populatie verwilderde katten heeft plaatsgevonden in de werkgebieden van de DB.

De aanvraag is onder andere ingediend voor het vangen van verwilderde katten binnen de bebouwde kom. Op grond van artikel 3.10 tweede lid onderdeel e, is het toegestaan verwilderde katten te vangen met behulp van een vangkooi binnen de bebouwde kom. Voor dit onderdeel is derhalve geen ontheffing nodig en er wordt voor dit onderdeel van de aanvraag dan ook geen besluit genomen.

De "Gedragscode dierenbescherming voor het vangen en terugplaatsen van verwilderde katten" van de Dierenbescherming maakt deel uit van deze ontheffing. Ten aanzien van de rapportage van het gebruik van deze ontheffing hebben wij een extra voorschrift opgenomen.

Conclusie

Gelet op bovenstaande overwegingen kan de gevraagde ontheffing verleend worden.

Specifieke voorwaarden

De gebieden waarvoor de ontheffing geldt dienen te zijn gelegen:

- binnen de bebouwde kom in de zin van de Wet natuurbescherming, dan wel
- buiten de bebouwde kom, binnen een locatie waarbij minimaal tien woningen dicht bij elkaar staan, of
- op campings, bungalowparken en vakantieaccommodaties.

Definitie 'bebouwde kom'

Aan het begrip 'bebouwde kom' dient met betrekking tot de Wet natuurbescherming een zelfstandige betekenis te worden toegekend, los van bijvoorbeeld de betekenis van dit begrip in de Wegenverkeerswet en de Algemeen Plaatselijke Verordeningen. Aansluiting dient te worden gezocht bij het begrip 'bebouwde kom' in relatie tot het gebruik van een geweer, dat opgenomen is in artikel 3.21, derde lid van de Wet natuurbescherming en de jurisprudentie die hierover is ontwikkeld.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

gelet op artikel 3.34, eerste en derde lid, van de Wet natuurbescherming,
gelet op het door ons goedgekeurde faunabeheerplan 2017-2023,
gelet op de door ons vastgestelde Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant,
overwegende dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat en er geen afbreuk wordt gedaan
aan de gunstige staat van instandhouding van soorten

verlenen hierbij ontheffing aan:

Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren
Doornakkersweg 51
5642 MP EINDHOVEN

ten behoeve van de gebruiker(s) van de ontheffing

van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.34 van de Wet natuurbescherming voor het:

terugplaatsen van verwilderde katten binnen de navolgende gebieden, gelegen binnen de begrenzing
van de provincie Noord-Brabant:

- binnen de bebouwde kom in de zin van de Wet natuurbescherming, dan wel;
- buiten de bebouwde kom, binnen een locatie waarbij minimaal tien woningen dicht bij elkaar staan, of;
- op campings, bungalowparken en vakantieaccommodaties.

De ontheffing wordt verleend voor de periode tot en met 11 oktober 2019.

Aan dit besluit zijn de volgende voorschriften verbonden:

1. De ontheffing wordt slechts verleend voor de verwilderde (huis)kat (*Felis catus*) en de hierboven beschreven verboden handeling.
2. Uitvoering dient plaats te vinden conform de "Gedragscode Dierenbescherming voor het vangen en terugplaatsen van verwilderde katten" (versie maart 2015) zoals dat bij de aanvraag als bijlage is toegevoegd. Afwijken van dit plan van aanpak dient voorafgaand bij de Gedeputeerde Staten te worden gemeld, die hiervoor toestemming moet geven.
3. De gebruiker van de ontheffing is verplicht, bij gebruik van de ontheffing, een kopie van de gewaarmerkte ontheffing, de schriftelijke toestemming van de grondgebruiker voor het betreden van de gronden of opstallen en een legitimatiebewijs bij zich te houden en deze op eerste verzoek van een toezichthouder te tonen.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Ook voor de uitvoering, bekostiging en het beheer van deze maatregelen blijft de ontheffinghouder primair verantwoordelijk en aansprakelijk.
6. Deze ontheffing kan op grond van de criteria genoemd in artikel 5.4, lid 1 en 3 van de Wet natuurbescherming worden gewijzigd c.q. ingetrokken.
7. Het niet conform de voorwaarden uitvoeren van een ontheffing is een overtreding van de Wet natuurbescherming en daarmee een economisch delict.
8. Gebruikers van deze ontheffing dienen voor het vangen en uitzetten van de verwilderde katten eerst toestemming te hebben verkregen van de grondgebruikers. Dit kunnen gemeenten zijn als grondgebruiker van de openbare ruimte binnen de bebouwde kom, particuliere grondeigenaren en gebruikers van privé-eigendommen of grondgebruikers (eigenaren of beheerders) van campings, bungalowparken en vakantieaccommodaties.
9. Een rapportage over de wijze waarop van de ontheffing gebruik is gemaakt, waarbij vermeld dient te worden hoeveel katten zijn gevangen, behandeld, geplaatst bij gastgezinnen en hoeveel er teruggeplaatst zijn op de vanglokatie, dient binnen twee maanden na afloop van de ontheffingperiode te worden aangeboden aan Gedeputeerde Staten, via het emailadres info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer Z/077525.

's-Hertogenbosch, 12 oktober 2018

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer J.A.J. Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

ODBN, 12 oktober 2018
Kenmerk Z/077525